

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2024/2025

FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Przedmiot Biochemia ogólna i żywności

2. Wydział Nauk o Zdrowiu

3. Kierunek studiów Dietetyka

4. Poziom kształcenia studia pierwszego stopnia

5. Liczba punktów ECTS 3

6. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab	prj/zp	pws	prk
II	15		30			

7. Język wykładowy polski

8. Wykładowca Iwona Mystkowska, dr hab., prof. uczelni

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

9. Wymagania wstępne

- Podstawy chemii fizycznej, nieorganicznej i organicznej
- Podstawy biologii człowieka

10. Cele przedmiotu

C1 Scharakteryzowanie podstawowych zagadnień z biochemii opisowej i dynamicznej dotyczących przebiegu procesów biochemicznych zachodzących w żywym organizmie człowieka

C2 Objaśnienie wskaźników biochemicznych i ich zmian w efekcie niektórych schorzeń lub wysiłku fizycznego

C3 Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w laboratorium biochemicznym

C4 Zapoznanie studentów z podstawowymi technikami pracy w laboratorium biochemicznym, podstawowym wyposażeniem, a także metodyką pracy doświadczalnej (opisem prowadzonych badań, regułą wnioskowania na przykładzie prostych problemów z dziedziny jakościowej oraz ilościowej analizy biochemicznej). Objaśnienie sposobów wykonywania analiz biochemicznych, wykrywania danych składników organicznych i nieorganicznych w badanym materiale biologicznym

11. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:	odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------------	---

WIEDZA

EU01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu biologii, biochemii ogólnej i klinicznej	K_W03
EU02	zna funkcje fizjologiczne białek, tłuszczów, węglowodanów oraz elektrolitów, pierwiastków śladowych, witamin i hormonów	K_W04

UMIEJĘTNOŚCI

EU03	potrafi wyrazić swoją wiedzę pisemnie i ustnie (m.in. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie akademickim	K_U22
EU04	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy o budowie chemicznej, właściwościach i funkcji podstawowych składników żywności w dietoterapii	K_U27

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

EU05	potrafi taktownie i skutecznie zasugerować pacjentowi potrzebę konsultacji medycznej	K_K02
12. Treści programowe		
Forma zajęć – wykłady/ laboratoria		
WYKŁADY		
<ol style="list-style-type: none"> 1) Biochemia a medycyna – znaczenie parametrów biochemicznych w diagnostyce medycznej 2) Struktura, podział i funkcje aminokwasów; aminokwasy endo- i egzogenne; aminokwasy ketogenne i glikogenne; tworzenie wiązań peptydowych 3) Struktura, podział i funkcje białek w organizmie człowieka 4) Budowa i funkcje kwasów nukleinowych, proces syntezy białka, transkrypcja i translacja 5) Budowa enzymów, mechanizmy działania i regulacji, szybkość reakcji enzymatycznej – zależności, aktywatory i inhibitory reakcji enzymatycznych 6) Budowa i rola węglowodanów w organizmie człowieka 7) Struktura i właściwości lipidów, funkcje lipidów w organizmie człowieka 8) Oddychanie komórkowe: glikoliza, przemiany tlenowe i beztlenowe, cykl Krebsa, łańcuch oddechowy; bilans energetyczny 9) Utlenianie kwasów tłuszczowych, rola karnityny w utlenianiu kwasów tłuszczowych, beta-oksydacja (kwasy o długim łańcuchu, nieparzystej liczbie atomów węgla, kwasy nienasycone), ketogeneza i rola ciał ketonowych 10) Witaminy – budowa, właściwości i rola w organizmie, skutki zdrowotne nadmiaru i niedoboru witamin 11) Procesy biochemiczne w tkankach i narządach: skurcz mięśni, metabolizm kości, gospodarka wodno-elektrolitowa, równowaga kwasowo-zasadowa 		
LABORATORIA		
<ol style="list-style-type: none"> 1) Wprowadzenie do laboratorium, BHP i regulamin laboratorium biochemicznego 2) Właściwości i identyfikacja węglowodanów 3) Chromatografia bibułowa aminokwasów 4) Metody ilościowego oznaczania białek 5) Wykrywanie enzymów 6) Aktywatory i inhibitory aktywności enzymów 7) Właściwości i wykrywanie składników kwasów nukleinowych 8) Wykrywanie witamin 9) Analiza jakościowa lipidów 10) Metody spektroskopowe analizy materiału biologicznego 11) Analiza wyników morfologii i biochemii krwi 		
13. Narzędzia/metody dydaktyczne		
1. Dyskusja		
2. Objaśnienie i prezentacja multimedialna		
3. Spektrofotometr UV-Vis i in. sprzęt laboratoryjny		
4. Konsultacje		
14. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)		
1. Ocena bieżącego przygotowania do zajęć laboratoryjnych i aktywności w trakcie zajęć - ocenianie ciągłe		
2. Prezentacja multimedialna - zaliczenie z części teoretycznej sprawozdań z biochemii ogólnej i żywności		
3. Opracowanie wyników przeprowadzanych analiz biochemicznych - części doświadczałnej sprawozdania końcowego z ćwiczeń laboratoryjnych		
4. Kolokwium końcowe z materiału z laboratorium biochemicznego oraz z zalecanej literatury podstawowej		
5. Egzamin z materiału z wykładów oraz z zalecanej literatury podstawowej i uzupełniającej		
15. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	liczba godzin	
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	55	
2. Nakład pracy studenta	20	

suma	75
liczba punktów ECTS	3
16. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Bańkowski E., Biochemia podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Warszawa 2022	
2. Dziuba J., Kostyra H., Dziuba M., Biochemia żywności: metody, zadania i testy. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2012	
3. Ciepiela A.P., Przewodnik do ćwiczeń z biochemii. Wydawnictwo KOZAK, Siedlce 2001	
4. Murray R. K., Granner D. K., Rodwell V. W., Biochemia Harpera ilustrowana. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2015	
Literatura uzupełniająca:	
1. Berg J. M., Tymoczko J. L., Stryer L., Biochemia. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2019	
2. Kączkowski J., Podstawy biochemii. Wydawnictwo N-T, Warszawa 2018	
3. Meisenberg G., Simmons W. H., Principles of Medical Biochemistry. 4th Edition. Wydawnictwo Elsevier 2017	
4. Piwowar A., Biochemia laboratoryjna. Podręcznik dla studentów analityki medycznej. Wydawnictwo UM Wrocław 2022	
5. Walory J., Biochemia: ćwiczenia laboratoryjne. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2010	
6. Tomaszewski J. J., Diagnostyka laboratoryjna. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013	
17. Formy oceny – szczegóły	
<p>Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: zajęcia kończą się egzaminem.</p> <p><u>Warunkiem zaliczenia laboratorium jest</u></p> <p>Zaliczenie na ocenę części teoretycznej sprawozdań z analiz biochemicznych na każdym laboratorium.</p> <p>Zaliczenie na ocenę opracowanych wyników przeprowadzanych analiz biochemicznych z każdych ćwiczeń laboratoryjnych.</p> <p>Zaliczenie na ocenę kolokwium końcowego składające go się z 5 pytań opisowych na 45 minut. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej z kolokwium jest uzyskanie 61% maksymalnej liczby punktów – każde pytanie oceniane jest w skali od 0 do 2 pkt.</p> <p><u>Podstawą zaliczenia wykładów</u> jest pozytywna ocena z egzaminu pisemnego w formie testu oraz z laboratorium.</p> <p>W przypadku egzaminu, kolokwium i prac pisemnych stosuje się na laboratoriach i wykładach następujące przedziały procentowe w ocenianiu:</p> <p>0-60% - niedostateczny</p> <p>61-65% - dostateczny</p> <p>66-70% - dostateczny plus</p> <p>71-80% - dobry</p> <p>81-90% - dobry plus</p> <p>91-100% - bardzo dobry</p>	
18. Inne przydatne informacje o przedmiocie	
1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji	
2. Zajęcia odbywać się będą w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej	
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć	
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem	